

DOKUMENT ZAWIERAJĄCY KLUCZOWE INFORMACJE O PRODUKTACH (KID)

Zastrzeżenia prawne

Prezentowany dokument dla klientów Domu Maklerskiego AFS (dalej „DM AFS”) ma wyłącznie charakter informacyjny, promocyjny i poglądowy. Został przygotowany z należytą starannością na bazie wiedzy autorów popartej informacjami z rzetelnych źródeł. DM AFS nie gwarantuje jednak, że informacje zawarte w dokumencie są kompletne i nie ponosi odpowiedzialności za ich wykorzystanie.

Prezentacja nie może być traktowana jako porada lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji na instrumentach finansowych, ani nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.

Wskazane w tym dokumencie kwotowania mogą odbiegać od poziomów rynkowych lub mogą być niezgodne z kalkulacjami finansowymi jakiegokolwiek uczestnika rynku. Warunki przedstawione w dokumencie mają charakter przykładowy i podlegają zmianom, a zawarte w niej ilustracje służą jedynie poglądowemu przedstawieniu instrumentów pochodnych.

Dokument został przygotowany zgodnie z art. 44 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

Dokument wraz z prezentacjami zawierającymi kluczowe informacje o poszczególnych instrumentach pochodnych (tzw. „KID”) ma na celu realizację wymogów art. 48 tego rozporządzenia, które dotyczą przekazania klientowi informacji o instrumentach finansowych i ryzykach z nimi związanymi.

Spis treści

Zastrzeżenia prawne	2
Informacje ogólne – definicje	4
Rodzaje ryzyka związanego z produktami rekomendowanymi przez DM AFS.....	7
Transakcja FX forward	10
Transakcja FX swap (swap walutowy).....	17
Transakcja Parforward	24
Transakcja opcyjna (opcja walutowa typu europejskiego)	31
Struktura opcji walutowych Korytarz walutowy (Risk Reversal)	39
Struktura opcji walutowych Partycypator (Participating Forward)	47
Transakcja IRS (swap na stopę procentową)	55
Transakcja opcyjna na stopę procentową (CAP/FLOOR)	63

Informacje ogólne – definicje

Instrumenty finansowe

instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Instrumenty pochodne

instrumenty finansowe, których wartość zależy od wartości innego instrumentu finansowego zwanego instrumentem podstawowym (bazowym), którym może być np. kurs walutowy lub stopa procentowa.

Transakcje pochodne

transakcje na instrumentach pochodnych.

Transakcje pochodne rekomendowane przez DM AFS

FX forward, FX swap, Parforward, opcja walutowa CALL i PUT, strategie opcyjne (korytarz walutowy, Partycypator), IRS, opcja CAP i FLOOR.

Data zawarcia transakcji

dzień roboczy, w którym strony transakcji, czyli instytucja finansowa i klient, uzgodniły warunki transakcji.

Data waluty

- dzień roboczy przypadający dwa dni robocze po dacie zawarcia transakcji (o ile strony nie ustalą inaczej),
- w przypadku transakcji FX spot (transakcji walutowej niebędącej transakcją pochodną) data waluty jest jednocześnie datą rozliczenia.

Data rozliczenia

uzgodniony przez strony dzień roboczy, w którym następuje wykonanie zobowiązań z transakcji.

Kurs walutowy

kurs wymiany walut ustalony przez strony transakcji, który w ramach danej pary walutowej określa wartość jednostki waluty bazowej wyrażoną w jednostkach waluty kwotowanej. Kurs spot (kurs bieżący, kurs natychmiastowy) jest kursem walutowym kwotowanym na datę waluty spot.

Terminowy kurs walutowy

kurs spot wymiany walut skorygowany o punkty swapowe odzwierciedlające różnicę w parytecie stóp procentowych pomiędzy walutami będącymi przedmiotem transakcji wymiany walutowej.

Waluta bazowa

waluta będąca punktem odniesienia dla kursu wymiany. Jej wartość jest wyrażona za pomocą odpowiedniej liczby jednostek waluty kwotowanej.

Waluta kwotowana

waluta, w której określona jest wartość jednej jednostki waluty bazowej.

Przykłady waluty bazowej i kwotowanej

- kurs EUR/PLN - walutą bazową jest EUR, a walutą kwotowaną PLN,
- kurs EUR/USD - walutą bazową jest EUR, a walutą kwotowaną USD.

Punkty swapowe (terminowe)

- punkty swapowe stanowią różnicę pomiędzy kursem spot wymiany walutowej a terminowym kursem walutowym,
- punkty swapowe odzwierciedlają różnicę w parytecie stóp procentowych pomiędzy walutami będącymi przedmiotem transakcji wymiany walutowej,
- instytucje finansowe stosują punkty swapowe w transakcjach wymiany walutowej (transakcja terminowa FX forward oraz transakcja FX swap - swap walutowy) do wyznaczenia terminowego kursu wymiany walutowej oraz w przypadku uzgodnionego pomiędzy stronami rolowania transakcji.

Rolowanie (przedłużanie albo skracanie) transakcji

Rolowanie transakcji oznacza przedłużenie (ang. „roll-over”) albo skrócenie (ang. „roll-back”) czasu zapadalności walutowej transakcji pochodnej przy jednoczesnym uaktualnieniu wartości tej transakcji poprzez wyliczenie nowej wartości punktów swapowych na podstawie różnic w oprocentowaniu walut danej pary walutowej, będącej przedmiotem rolowanej (przedłużanej albo skracanej) transakcji, kursu walutowego i nowego okresu trwania transakcji.

Informacje ogólne – dokumenty KID

DM AFS prezentuje klientom Dokumenty zawierające kluczowe informacje o poszczególnych instrumentach zabezpieczających ryzyko walutowe (ang. *Key Information Documents*, w skrócie „KID”) w różnych scenariuszach: np. kierunek transakcji (kupno lub sprzedaż), termin realizacji.

Bieżące dokumenty KID dostępne są na stronie internetowej DM AFS: www.dmafs.pl/dokumenty

Dokumenty KID można także uzyskać w biurze DM AFS oraz bezpośrednio od pracownika DM AFS obsługującego klienta.

Rodzaje ryzyka związanego z produktami rekomendowanymi przez DM AFS

Dla potrzeb niniejszego dokumentu termin „ryzyko” należy rozumieć jako sytuację, w której istnieje możliwość wystąpienia odchylenia od pożądanego wyniku, którego oczekujemy i który mamy nadzieję uzyskać.

- **ryzyko rynkowe / zmiany wyceny transakcji** – związane jest ze zmianami czynników rynkowych wpływających na wycenę transakcji, co może wpływać na stopę zwrotu z inwestycji i powodować stratę (w tym ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe),
- **ryzyko stopy procentowej** – związane jest ze zmiennością rynkowych stóp procentowych, co może wpływać na stopę zwrotu z inwestycji i wiązać się ze stratą,
- **ryzyko walutowe** – związane jest z niepewnością co do kursu waluty, w której następują przepływy, co może wpływać na stopę zwrotu z inwestycji i wiązać się ze stratą,
- **ryzyko płynności** – związane jest z brakiem możliwości domknięcia pozycji (brak obrotu na danym instrumencie finansowym), tj. zawarcia transakcji o przeciwstawnych parametrach lub z ryzykiem zwiększenia kosztów związanych z domknięciem transakcji (ograniczony obrót instrumentem finansowym), a w konsekwencji – z kosztami lub stratą,
- **ryzyko konieczności złożenia dodatkowego zabezpieczenia** – związane jest z ryzykiem rynkowym i może powodować konieczność złożenia lub uzupełnienia kwoty zabezpieczenia; brak takiego zabezpieczenia może wiązać się z koniecznością wcześniejszego rozliczenia transakcji, a w konsekwencji – z kosztami lub stratą,
- **ryzyko dźwigni finansowej** – mechanizm dźwigni finansowej polega na angażowaniu w transakcję kapitału znacząco niższego w stosunku do nominału, na jaki opiewa transakcja; oznacza to możliwość wystąpienia dużych kosztów lub strat spowodowanych stosunkowo niewielkimi zmianami cen instrumentów bazowych,
- **ryzyko niedopasowania** – możliwość zmiany charakteru zawartej transakcji z zabezpieczającego na spekulacyjny w sytuacji, gdy pozycja zabezpieczana daną transakcją zmieniła się (niedopasowanie przepływów) lub pozycja zabezpieczana została przedterminowo zamknięta w ramach działalności gospodarczej klienta lub w następstwie wystąpienia przypadku naruszenia (może w konsekwencji skutkować kosztami lub stratą),

- **ryzyko podatkowe** – może skutkować wystąpieniem kosztów lub straty wynikających z niewłaściwego rozliczania podatku związanego z daną transakcją,
- **ryzyko prawne / sporów sądowych / legislacyjne / zgodności / reputacji** – może skutkować wystąpieniem kosztów lub straty wynikających z uchwalenia regulacji prawnych, zmian w orzecznictwie, niekorzystnych decyzji sądów itp.

Transakcja FX forward

Transakcja FX forward – informacje podstawowe

- **Transakcja FX forward** jest transakcją kupna lub sprzedaży jednej waluty za inną walutę z datą rozliczenia przypadającą przynajmniej 3 dni robocze po dacie zawarcia transakcji (data waluty spot + przynajmniej 1 dodatkowy dzień roboczy) zawartą po terminowym kursie wymiany walut (kurs FX forward) ustalonym w procesie negocjacji pomiędzy instytucją finansową a klientem.
- Jest rozliczana w ustalonym (w trakcie zawierania transakcji) dniu w przyszłości w sposób rzeczywisty bądź nierzeczywisty (rozliczenie różnic kursowych).
- Jest bezwarunkowym zobowiązaniem stron transakcji do wykonania wymiany walutowej w z góry ustalonym dniu w przyszłości (w dacie rozliczenia).
- Niezależnie od tego, jaki będzie kurs referencyjny (kurs wymiany walut – FX spot) w dniu rozliczenia transakcji, instytucja finansowa i klient są zobowiązani do wymiany walut po kursie terminowym ustalonym w dniu zawarcia transakcji FX forward (rozliczenie rzeczywiste) lub rozliczenia różnic kursowych (rozliczenie nierzeczywiste).
- Zastosowanie transakcji i grupy docelowe:
 - uczestnicy rynku, którzy w ramach obrotu handlowego mają odroczone zobowiązania/należności w walutach obcych,
 - podmioty, które korzystają z finansowania w jednej walucie, a koszty lub przychody mają denominowane w innej walucie/innych walutach (np. eksporterzy, importerzy).

Transakcja FX forward – charakterystyka i sposób rozliczenia

➤ **Charakterystyka transakcji**

Podczas zawierania transakcji FX forward strony uzgadniają kupno lub sprzedaż waluty bazowej za walutę kwotowaną przy założeniu, że dostawa walut następuje po ustalonym w momencie zawarcia transakcji kursie, w ściśle określonym momencie w przyszłości (dłuższym niż dwa dni robocze).

➤ **Sposób rozliczenia transakcji:**

- **rzeczywisty** – kupno/sprzedaż przez instytucję finansową waluty bazowej za walutę kwotowaną w dacie waluty (z przekazaniem kwot walut w dacie waluty) po kursie ustalonym w momencie zawarcia transakcji – forward rzeczywisty,
- **nierzeczywisty** – rozliczenie wyniku z samych różnic kursowych pomiędzy kursem ustalonym w momencie zawarcia transakcji a kursem referencyjnym – forward nierzeczywisty (ang. „Non Deliverable Forward – NDF”)

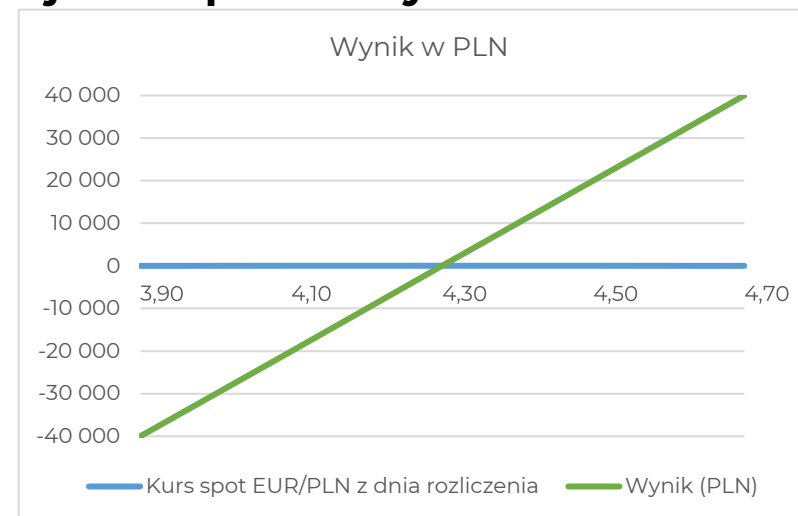
Transakcja FX forward – przykładowa transakcja zakupu waluty *

Założenia:

Nabywca waluty bazowej w transakcji FX forward kupuje walutę EUR w określonym terminie w przyszłości po kursie EUR/PLN 4,3000.

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji:

- Powyżej kursu rynkowego EUR/PLN 4,3000 nabywca waluty realizuje zysk, zaś sprzedający walutę realizuje stratę.
- Poniżej kursu rynkowego EUR/PLN 4,3000 nabywca waluty realizuje stratę, zaś sprzedający walutę realizuje zysk.

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Kwota w walucie (EUR)	Kwota bez zastosowania zabezpieczenia (PLN)	Kurs FX forward	Kwota z zastosowaniem zabezpieczenia (PLN)	Wynik (PLN)	Wynik (%)
(1)	(2)	(3)=(1)*(2)	(4)	(5)=(2)*(4)	(6)=(3)-(5)	(7)=(6)/(5)
3,9000	100 000	390 000	4,3000	430 000	-40 000	-9,30%
4,1000	100 000	410 000	4,3000	430 000	-20 000	-4,65%
4,3000	100 000	430 000	4,3000	430 000	0	0,00%
4,5000	100 000	450 000	4,3000	430 000	20 000	4,65%
4,7000	100 000	470 000	4,3000	430 000	40 000	9,30%

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników.**

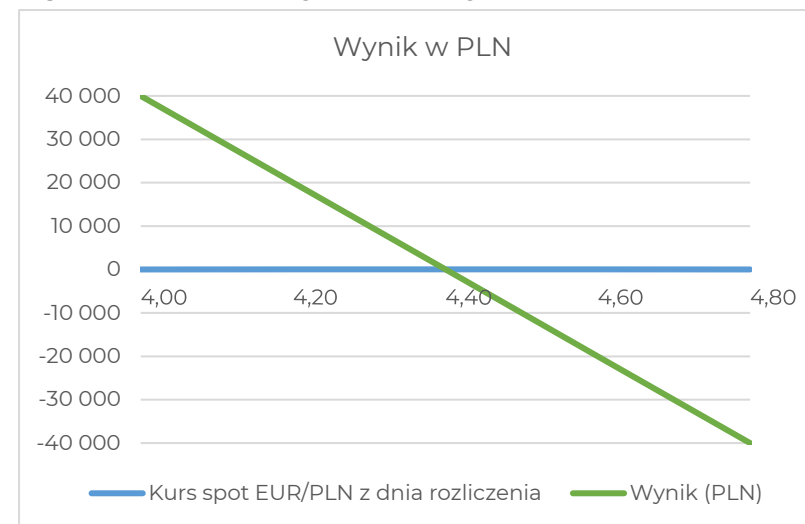
Transakcja FX forward – przykładowa transakcja sprzedaży waluty *

Założenia:

Sprzedający walutę w transakcji FX forward sprzedaje walutę EUR w określonym terminie w przyszłości po kursie EUR/PLN 4,4000.

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- Poniżej kursu rynkowego EUR/PLN 4,4000 sprzedający walutę realizuje zysk, zaś nabywca waluty realizuje stratę.
- Powyżej kursu rynkowego EUR/PLN 4,4000 sprzedający walutę realizuje stratę, zaś nabywca waluty realizuje zysk.

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Kwota w walucie (EUR)	Kwota bez zastosowania zabezpieczenia (PLN)	Kurs FX forward	Kwota z zastosowaniem zabezpieczenia (PLN)	Wynik (PLN)	Wynik (%)
(1)	(2)	(3)=(1)*(2)	(4)	(5)=(2)*(4)	(6)=(5)-(3)	(7)=(6)/(5)
4,0000	100 000	400 000	4,4000	440 000	40 000	9,09%
4,2000	100 000	420 000	4,4000	440 000	20 000	4,55%
4,4000	100 000	440 000	4,4000	440 000	0	0,00%
4,6000	100 000	460 000	4,4000	440 000	-20 000	-4,55%
4,8000	100 000	480 000	4,4000	440 000	-40 000	-9,09%

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

Ryzyka wynikające z transakcji FX forward

- Ryzyko walutowe związane z transakcją FX forward wynika z możliwości niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty, która jest przedmiotem transakcji.
- W przypadku kupna waluty na datę waluty transakcji pochodnej ryzyko walutowe wynika z możliwości kształtowania się bieżącego kursu rynkowego danej waluty w dacie waluty transakcji pochodnej **poniżej** kursu transakcji FX forward. Wówczas strata klienta wynika z różnicy pomiędzy kursem bieżącym (kurs spot) i kursem transakcji FX forward.
- W przypadku sprzedaży waluty na datę waluty transakcji pochodnej ryzyko walutowe wynika z możliwości kształtowania się bieżącego kursu rynkowego danej waluty w dacie waluty transakcji pochodnej **powyżej** kursu transakcji FX forward. Wówczas strata klienta wynika z różnicy pomiędzy kursem transakcji FX forward i kursem bieżącym (kurs spot).

Korzyści związane z transakcją FX forward

- Możliwość elastycznego dopasowania transakcji zabezpieczających obrót walutowy,
- Możliwość rozliczenia (zamknięcia) transakcji przed jej pierwotnym terminem zapadalności (*roll-back*) – w całości albo w części,
- Możliwość wydłużenia terminu realizacji zawartych transakcji (*roll-over*),
- Z góry określony kurs wymiany walut w przyszłości.

Możliwość wcześniejszego rozliczenia lub wydłużenia transakcji FX forward

- Data rozliczenia transakcji terminowej FX forward ustalana jest pomiędzy klientem i instytucją finansową w momencie jej zawarcia.
- Klient ma prawo, za zgodą instytucji finansowej, częściowo albo całkowicie rozliczyć (zamknąć) transakcję przed ustalonym terminem (*roll-back*) albo przedłużyć termin jej trwania (*roll-over*) poprzez:
 - zawarcie transakcji natychmiastowej wymiany walut (FX spot) lub terminowej transakcji wymiany walut (FX forward) na tę samą datę rozliczenia (zamknięcia transakcji) o przeciwstawnych warunkach, lub
 - zawarcie transakcji FX swap o warunkach analogicznych do transakcji FX forward, przy czym odpowiednio data rozpoczęcia transakcji (przedłużenie terminu trwania transakcji) lub data jej zakończenia (rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem) jest taka sama jak transakcji FX forward, lub
 - rolowanie transakcji terminowej FX forward.
- Instytucja finansowa zwykle nie pobiera od klienta dodatkowych opłat za częściowe lub całkowite rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem lub przedłużenie terminu trwania transakcji.
- Koszty związane z zawarciem transakcji zamykającej transakcję FX forward są równe marży wbudowanej w cenę transakcji.
- Przedłużenie terminu trwania transakcji FX forward powinno wynikać z przesunięcia w czasie odroczonego zobowiązania/należności denominowanych w walucie obcej wynikających z obrotu handlowego lub z przesunięcia w czasie odroczonego finansowania w danej walucie lub z przesunięcia w czasie odroczonego kosztów lub przychodów denominowanych w danej walucie(ach).

Transakcja FX swap (swap walutowy)

Transakcja FX swap (swap walutowy) – informacje podstawowe

- **Transakcja FX swap** (swap walutowy) jest bezwarunkowym zobowiązaniem do kupna (sprzedaży) waluty w dacie początkowego rozliczenia transakcji oraz do sprzedaży (kupna) waluty w dacie końcowego rozliczenia transakcji.
- W dniu zawarcia transakcji ustalane są terminy, kwota oraz kursy, po których nastąpią wymiany walut w obu datach rozliczenia.
- Rozliczenie następuje w sposób rzeczywisty bądź nierzeczywisty (rozliczenie różnic kursowych).
- Transakcja FX swap jest analogiczna do złożenia transakcji FX spot wraz z przeciwstawną jej transakcją FX forward.
- Kurs rozliczenia w dacie końcowego rozliczenia ustalany jest na podstawie kursu bieżącego skorygowanego o punkty swapowe właściwe dla danej pary walutowej.

Zastosowanie transakcji i grupy docelowe:

- uczestnicy rynku, którzy w ramach obrotu handlowego mają odroczone zobowiązania / należności w walutach obcych,
- podmioty, które chcą przyspieszyć albo opóźnić termin rozliczenia transakcji terminowej typu FX forward.

Transakcja FX swap – charakterystyka transakcji

- **Transakcja FX swap** (swap walutowy) to umowa, w której strony transakcji postanawiają wymienić między sobą określoną kwotę waluty na równowartość w innej walucie, na określony czas.
- Podczas zawierania transakcji FX swap strony uzgadniają warunki dwóch transakcji: kupna albo sprzedaży waluty bazowej za walutę kwotowaną (pierwsza wymiana) oraz transakcji odwrotnej (druga wymiana).
- W trakcie trwania transakcji nie ma płatności odsetek.
- Kurs wymiany na datę zapadalności (rozliczenia drugiej wymiany) jest ustalany przy zawieraniu transakcji na podstawie różnicy oprocentowania tych walut oraz kursu spot.

Transakcja FX swap – sposób rozliczenia transakcji

- Instytucja finansowa kupuje od klienta lub sprzedaje klientowi:
 - walutę bazową za walutę kwotowaną w dacie waluty pierwszej wymiany (z przekazaniem kwot walut w dacie waluty) po kursie walutowym pierwszej wymiany ustalonym w momencie zawarcia transakcji („pierwsza wymiana”) oraz
 - wykonuje odwrotną transakcję wymiany („druga wymiana”) w tej samej kwocie waluty bazowej po kursie walutowym drugiej wymiany ustalonym w momencie zawarcia transakcji.

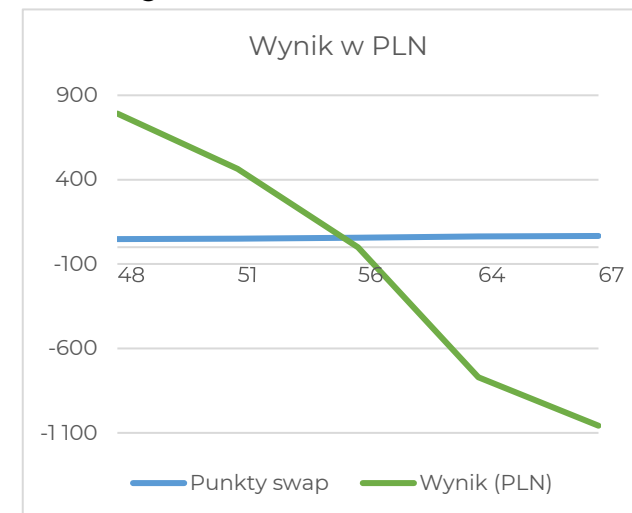
Transakcja FX swap – przykładowa transakcja zakupu waluty *

Założenia:

Klient kupuje EUR i sprzedaje PLN w pierwszej wymianie oraz sprzedaje EUR i kupuje PLN w drugiej wymianie. Klient kupuje 1 mln EUR za PLN po kursie 4,2500 w dacie waluty SPOT oraz klient sprzedaje 1 mln EUR za PLN po kursie 4,2556 w dacie waluty SPOT+30 dni. Punkty swapowe: 56; oprocentowanie EUR: 2,03%; oprocentowanie PLN: 4,73%.

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- W dacie waluty drugiej wymiany bazowej transakcji swap walutowy (FX swap) kupujący transakcję FX swap realizuje zysk, jeśli zmiana oprocentowania EUR i PLN będzie się wiązać ze spadkiem punktów swapowych za dany okres.
- W dacie waluty drugiej wymiany bazowej transakcji FX swap kupujący transakcję FX swap realizuje stratę, jeśli zmiana oprocentowania EUR i PLN będzie się wiązać ze wzrostem punktów swapowych za dany okres.

Kwota transakcji FX swap (EUR)	Stopa EUR (1M EURIBOR)	Stopa PLN (3M WIBOR)	Punkty swapowe	Kurs forward z FX swap	Rynkowy kurs forward (kurs spot + punkty swapowe)	Wynik na transakcji FX swap (PLN)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=4,2500+(4)	(7)=(1)*[(6)-(5)]
1 000 000	1,60%	4,25%	48	4,2556	4,2548	-792
1 000 000	1,80%	4,45%	51	4,2556	4,2551	-463
1 000 000	2,03%	4,73%	56	4,2556	4,2556	0
1 000 000	2,40%	5,35%	64	4,2556	4,2564	770
1 000 000	2,45%	5,65%	67	4,2556	4,2567	1 058

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

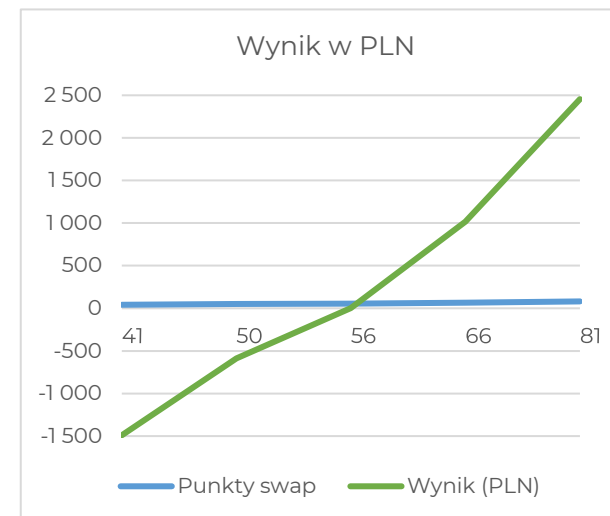
Transakcja FX swap – przykładowa transakcja sprzedaży waluty *

Założenia

Klient sprzedaje EUR i kupuje PLN w pierwszej wymianie oraz kupuje EUR i sprzedaje PLN w drugiej wymianie. Klient sprzedaje 1 mln EUR za PLN po kursie 4,2500 w dacie waluty SPOT oraz klient kupuje 1 mln EUR za PLN po kursie 4,2556 w dacie waluty SPOT+30 dni. Punkty swapowe: 56; oprocentowanie EUR: 2,03%; oprocentowanie PLN: 4,73%.

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- W dacie waluty drugiej wymiany bazowej transakcji swap walutowy (FX swap) sprzedający transakcję FX swap realizuje zysk, jeśli zmiana oprocentowania EUR i PLN będzie się wiązać ze wzrostem punktów swapowych za dany okres.
- W dacie waluty drugiej wymiany bazowej transakcji FX swap sprzedający transakcję FX swap realizuje stratę, jeśli zmiana oprocentowania EUR i PLN będzie się wiązać ze spadkiem punktów swapowych za dany okres.

Kwota transakcji FX swap (EUR)	Stopa EUR (1M EURIBOR)	Stopa PLN (3M WIBOR)	Punkty swapowe	Kurs forward z FX swap	Rynkowy kurs forward (kurs spot + punkty swapowe)	Wynik na transakcji FX swap (PLN)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=4,2500+(4)	(7)=(1)*[(6)-(5)]
1 000 000	1,50%	3,50%	41	4,2556	4,2541	-1 490
1 000 000	1,75%	4,35%	50	4,2556	4,2550	-586
1 000 000	2,03%	4,73%	56	4,2556	4,2556	0
1 000 000	2,55%	5,50%	66	4,2556	4,2566	1 016
1 000 000	3,05%	6,75%	81	4,2556	4,2581	2 455

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

Ryzyka wynikające z transakcji FX swap

- Ryzyko rynkowe / zmiany wyceny transakcji związane z transakcją FX swap (swap walutowy) wynika z tego, że w trakcie trwania transakcji może nastąpić niekorzystna zmiana kursu walutowego (ryzyko walutowe) lub stóp procentowych (ryzyko stopy procentowej) walut transakcji, która spowoduje zmianę wyceny transakcji oraz konieczność złożenia przez klienta dodatkowego depozytu zabezpieczającego (ryzyko konieczności złożenia dodatkowego zabezpieczenia).
- Wynik z transakcji swap walutowy, która jest odpowiednikiem złożenia transakcji depozytowych, narażony jest na ryzyko stopy procentowej, tzn. w dniu rozliczenia, w sytuacji niekorzystnego kształtowania się w okresie transakcji oprocentowania walut transakcji, otrzymywane albo płacone przez klienta punkty swapowe mogą być niższe albo wyższe niż koszt / przychód z alternatywnych transakcji depozytowych.

Korzyści związane z transakcją FX swap

- Możliwość zabezpieczenia płynności finansowej w innej walucie niż posiadana przez klienta,
- Likwidacja niedopasowania czasowego pomiędzy datami przepływów walutowych wynikających z kontraktów handlowych,
- Możliwość przyspieszenia lub wydłużenia terminu realizacji zawartych transakcji wymiany walutowej lub terminowej transakcji walutowej.

Możliwość wcześniejszego rozliczenia lub przedłużenia transakcji terminowej

FX swap

- Data rozliczenia transakcji FX swap ustalana jest pomiędzy klientem i instytucją finansową w momencie jej zawarcia.
- Klient ma prawo, za zgodą instytucji finansowej, częściowo albo całkowicie rozliczyć (zamknąć) transakcję przed ustalonym terminem (roll-back) albo przedłużyć termin jej trwania (roll-over) poprzez:
 - zawarcie transakcji FX spot lub transakcji FX forward na tę samą datę rozliczenia (zamknięcia transakcji) o przeciwnych warunkach lub
 - zawarcie transakcji FX swap o warunkach analogicznych do pierwotnej transakcji FX swap, przy czym odpowiednio data rozpoczęcia transakcji (przedłużenie terminu trwania transakcji) lub data jej zakończenia (rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem) jest taka sama jak transakcji FX swap.
- Przedłużenie terminu trwania transakcji FX swap powinno wynikać z przesunięcia w czasie odroczonych zobowiązań / należności denominowanych w walucie obcej wynikających z obrotu handlowego lub z przesunięcia w czasie odroczonego finansowania w danej walucie lub z przesunięcia w czasie odroczonych kosztów lub przychodów denominowanych w danej walucie / danych walutach.
- Koszty związane z zawarciem transakcji zamykających transakcję FX swap są równe marży wbudowanej w cenę transakcji.
- Instytucja finansowa zwykle nie pobiera od klienta dodatkowych opłat za częściowe lub całkowite rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem lub przedłużenie terminu trwania transakcji.

Transakcja Parforward

Transakcja Parforward – informacje podstawowe

- **Transakcja Parforward** jest serią transakcji kupna albo sprzedaży jednej waluty za inną walutę z datami rozliczenia przypadającymi przynajmniej 3 dni robocze po dacie zawarcia transakcji (data waluty spot + przynajmniej 1 dzień roboczy) zawartymi po jednym, uśrednionym terminowym kursie wymiany walut (kurs Parforward), ustalonym w procesie negocjacji pomiędzy instytucją finansową a klientem. Co istotne Parforward to zbiór powtarzających się oddzielnych transakcji FX forward wygasających w różnych, regularnych, przyszłych datach, których kurs terminowy jest w każdym przypadku ten sam, niezależnie od pierwotnej daty rozliczenia.
- Jest rozliczana w ustalonych w trakcie zawierania transakcji dniach w przyszłości w sposób rzeczywisty bądź nierzeczywisty (rozliczenie różnic kursowych).
- Jest bezw warunkowym zobowiązaniem stron transakcji do wykonania wymiany walutowej w z góry ustalonych dniu w przyszłości (datach rozliczenia).
- Niezależnie od tego, jaki będzie kurs referencyjny (kurs wymiany walut FX spot) w poszczególnych dniach rozliczenia transakcji, instytucja finansowa i klient są zobowiązani do wymiany walut po kursie terminowym ustalonym w dniu zawarcia transakcji Parforward (rozliczenie rzeczywiste) lub rozliczenia różnic kursowych (rozliczenie nierzeczywiste).

Zastosowanie transakcji i grupy docelowe:

- podmioty, które w ramach obrotu handlowego mają odroczone zobowiązania / należności w walutach obcych,
- podmioty, które korzystają z finansowania w jednej walucie, a koszty lub przychody mają denominowane w innej walucie/innych walutach.
- podmioty z cyklicznymi przepływami pieniężnymi w walucie obcej.

Transakcja Parforward – charakterystyka i sposób rozliczenia

➤ Charakterystyka transakcji

Podczas zawierania transakcji Parforward strony uzgadniają kupno lub sprzedaż waluty bazowej za walutę kwotowaną przy założeniu, że dostawa walut następuje po ustalonym w momencie zawarcia transakcji kursie (jednakowym, niezależnie od terminu wygasania), w ściśle określonych momentach w przyszłości (dłuższych niż dwa dni robocze).

➤ Sposób rozliczenia transakcji:

- **rzeczywisty** – kupno/sprzedaż przez instytucję finansową waluty bazowej za walutę kwotowaną w dacie waluty (z przekazaniem kwot walut w dacie waluty) po kursie ustalonym w momencie zawarcia transakcji – forward rzeczywisty,
- **nierzeczywisty** – rozliczenie wyniku z samych różnic kursowych pomiędzy kursem ustalonym w momencie zawarcia transakcji a kursem referencyjnym – forward nierzeczywisty (ang. „Non Deliverable Forward – NDF”).

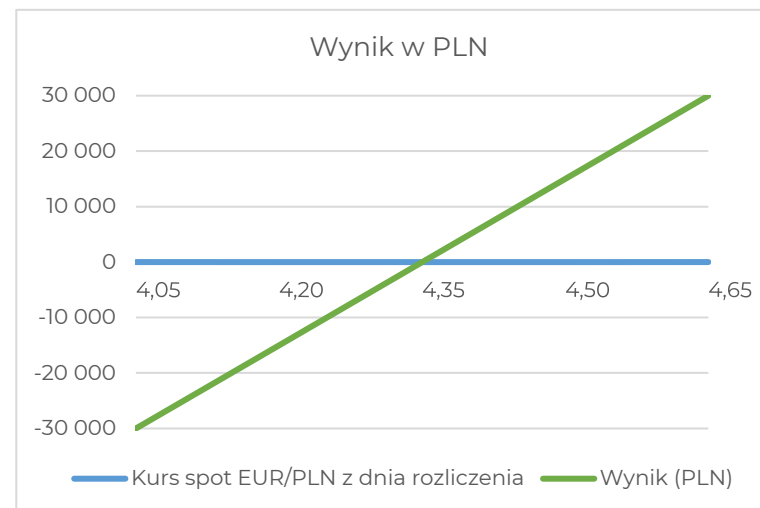
Transakcja Parforward – przykładowa transakcja kupna waluty *

Założenia:

Nabywca waluty bazowej w transakcji Parforward kupuje walutę EUR w określonych terminach w przyszłości po kursie EUR/PLN 4,3500.

Profil wypłaty w datach realizacji transakcji

- Powyżej kursu rynkowego EUR/PLN 4,3500 nabywca waluty realizuje zysk, zaś sprzedający walutę realizuje stratę.
- Poniżej kursu rynkowego EUR/PLN 4,3500 nabywca waluty realizuje stratę, zaś sprzedający walutę realizuje zysk.

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Kwota w walucie (EUR)	Kwota bez zastosowania zabezpieczenia (PLN)	Kurs Parforward	Kwota z zastosowaniem zabezpieczenia (PLN)	Wynik (PLN)	Wynik (%)
(1)	(2)	(3)=(1)*(2)	(4)	(5)=(2)*(4)	(6)=(3)-(5)	(7)=(6)/(5)
4,0500	100 000	405 000	4,3500	435 000	-30 000	-6,90%
4,2000	100 000	420 000	4,3500	435 000	-15 000	-3,45%
4,3500	100 000	435 000	4,3500	435 000	0	0,00%
4,5000	100 000	450 000	4,3500	435 000	15 000	3,45%
4,6500	100 000	465 000	4,3500	435 000	30 000	6,90%

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

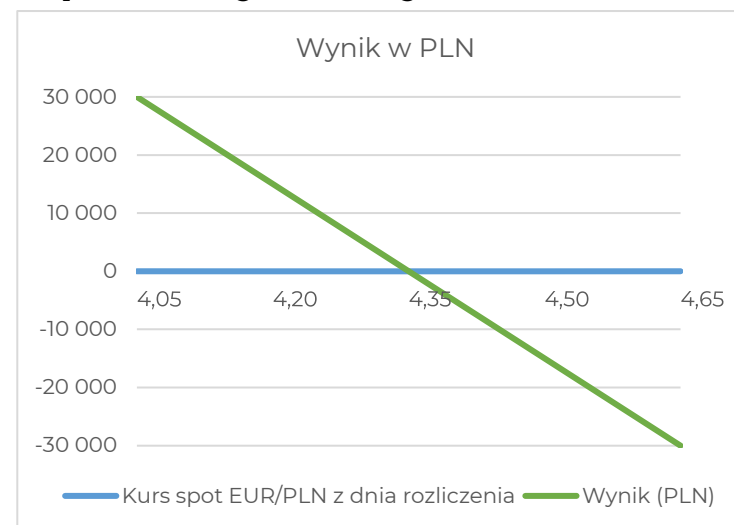
Transakcja Parforward – przykładowa transakcja sprzedaży waluty *

Założenia:

Sprzedający walutę w transakcji Parforward sprzedaje walutę EUR w określonych terminach w przyszłości po kursie EUR/PLN 4,3500.

Profil wypłaty w datach realizacji transakcji

- Poniżej kursu rynkowego EUR/PLN 4,3500 sprzedający walutę realizuje zysk, zaś nabywca waluty realizuje stratę.
- Powyżej kursu rynkowego EUR/PLN 4,3500 sprzedający walutę realizuje stratę, zaś nabywca waluty realizuje zysk.

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Kwota w walucie (EUR)	Kwota bez zastosowania zabezpieczenia (PLN)	Kurs Parforward	Kwota z zastosowaniem zabezpieczenia (PLN)	Wynik (PLN)	Wynik (%)
(1)	(2)	(3)=(1)*(2)	(4)	(5)=(2)*(4)	(6)=(5)-(3)	(7)=(6)/(5)
4,0500	100 000	405 000	4,3500	435 000	30 000	6,90%
4,2000	100 000	420 000	4,3500	435 000	15 000	3,45%
4,3500	100 000	435 000	4,3500	435 000	0	0,00%
4,5000	100 000	450 000	4,3500	435 000	-15 000	-3,45%
4,6500	100 000	465 000	4,3500	435 000	-30 000	-6,90%

* prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników

Ryzyka wynikające z transakcji Parforward

- Ryzyko walutowe wynikające z transakcji Parforward wynika z możliwości niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty, która jest przedmiotem transakcji.
- W przypadku kupna waluty na daty waluty transakcji pochodnej ryzyko walutowe wynika z możliwości kształtowania się bieżącego kursu rynkowego danej waluty w datach waluty transakcji pochodnej **poniżej** kursu transakcji Parforward. Wówczas strata klienta wynika z różnicy pomiędzy kursem bieżącym (kurs spot) i kursem transakcji Parforward.
- W przypadku sprzedaży waluty na daty waluty transakcji pochodnej ryzyko walutowe wynika z możliwości kształtowania się bieżącego kursu rynkowego danej waluty w datach waluty transakcji pochodnej **powyżej** kursu transakcji Parforward. Wówczas strata klienta wynika z różnicy pomiędzy kursem transakcji Parforward i kursem bieżącym (kurs spot).

Korzyści związane z transakcją Parforward

- Możliwość elastycznego dopasowania transakcji zabezpieczających obrót walutowy,
- W porównaniu do zarządzania wieloma indywidualnymi kontraktami forward, Parforward upraszcza zarówno planowanie kosztów, jak i zarządzanie przepływami pieniężnymi firmy.
- Możliwość rozliczenia (zamknięcia) transakcji przed jej pierwotnym terminem zapadalności (*roll-back*) – w całości albo w części,
- Możliwość wydłużenia terminu realizacji zawartych transakcji (*roll-over*),
- Z góry określony kurs wymiany walut w przyszłości, jednakowy dla wszystkich terminów wygasania transakcji cząstkowych (Parforward to seria transakcji FX forward).
- Możliwość zabezpieczenia się przed niekorzystnymi zmianami kursów walutowych w przyszłości, oferując jednocześnie stabilny kurs dla serii transakcji.

Możliwość wcześniejszego rozliczenia lub wydłużenia transakcji Parforward

- Data rozliczenia transakcji terminowej Parforward ustalana jest pomiędzy klientem i instytucją finansową w momencie jej zawarcia.
- Klient ma prawo, za zgodą instytucji finansowej, częściowo albo całkowicie rozliczyć (zamknąć) transakcję przed ustalonym terminem (*roll-back*) albo przedłużyć termin jej trwania (*roll-over*) poprzez:
 - zawarcie transakcji natychmiastowej wymiany walut (FX spot) lub terminowej transakcji wymiany walut (FX forward) na tę samą datę rozliczenia (zamknięcia transakcji) o przeciwnych warunkach, lub
 - zawarcie transakcji FX swap o warunkach analogicznych do transakcji FX forward, przy czym odpowiednio data rozpoczęcia transakcji (przedłużenie terminu trwania transakcji) lub data jej zakończenia (rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem) jest taka sama jak transakcji FX forward, lub
 - rolowanie dowolnej składowej transakcji Parforward czyli wybranej transakcji terminowej FX forward.
- Instytucja finansowa zwykle nie pobiera od klienta dodatkowych opłat za częściowe lub całkowite rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem lub przedłużenie terminu trwania transakcji.
- Koszty związane z zawarciem transakcji zamykającej w całości lub częściowo transakcję Parforward są równe marży wbudowanej w cenę transakcji.
- Przedłużenie terminu trwania transakcji Parforward powinno wynikać z przesunięcia w czasie odroczonego zobowiązania/należności denominowanych w walucie obcej wynikających z obrotu handlowego lub z przesunięcia w czasie odroczonego finansowania w danej walucie lub z przesunięcia w czasie odroczonego kosztów lub przychodów denominowanych w danej walucie(ach).

Transakcja opcyjna (opcja walutowa typu europejskiego)

Opcja walutowa typu europejskiego – informacje podstawowe

- **Opcja walutowa typu europejskiego** jest transakcją, która daje nabywcy opcji prawo (nie obowiązek) do wymiany określonej pary walut na z góry ustalonych warunkach.
- W dniu zawarcia transakcji ustalany jest termin, kwota oraz kurs, po którym nastąpi wymiana.
- Wystawca opcji walutowej ma obowiązek zrealizowania opcji, gdy nabywca zgłosi takie żądanie.
- W zamian za nabycie prawa do realizacji transakcji nabywca opcji walutowej w dniu zawarcia transakcji płaci bezzwrotną premię opcyjną.
- Rozliczenie następuje w sposób rzeczywisty bądź nierzeczywisty (rozliczenie różnic kursowych).

Zastosowanie transakcji i grupy docelowe:

- podmioty, które w ramach obrotu gospodarczego mają odroczone zobowiązania / należności w walutach obcych,
- podmioty, które korzystają z finansowania w jednej walucie, a koszty lub przychody mają denominowane w innej walucie / innych walutach.

Opcja walutowa – charakterystyka transakcji

- **Opcja walutowa** to walutowa transakcja terminowa, w której w szczególny sposób są określone prawa i obowiązki stron takiej transakcji.
- Nabywca opcji, po zapłaceniu premii, czyli ceny danej opcji, ma prawo, a wystawca opcji ma obowiązek do wymiany określonej pary walut po uzgodnionym w opcji kursie walutowym na uzgodniony w opcji termin zakończenia i rozliczenia transakcji.
- Zakup opcji eliminuje całkowicie ryzyko kursowe, wystawienie – sprzedaż opcji generuje (tworzy) ryzyko kursowe.
- Jeżeli w opcji walutowej wystawca opcji zobowiązuje się do sprzedaży określonej waluty, to transakcja ta jest opcją kupną (CALL), a nabywca takiej opcji ma prawo do kupna waluty bazowej za walutę kwotowaną od wystawcy opcji.
- Jeżeli w opcji walutowej wystawca zobowiązuje się do kupna określonej waluty, to transakcja ta jest opcją sprzedaży (PUT), a nabywca takiej opcji ma prawo do sprzedaży waluty bazowej za walutę kwotowaną od wystawcy opcji.

Opcja walutowa – realizacja praw

W dacie ustalenia praw transakcji opcji walutowej opcja może znaleźć się w jednej z trzech sytuacji:

- **„in-the-money”** – jeżeli w przypadku opcji kupna (CALL) w dacie ustalenia praw transakcji opcji walutowej kurs referencyjny będzie wyższy od kursu wykonania opcji lub w przypadku opcji sprzedaży (PUT) w dacie ustalenia praw transakcji opcji walutowej kurs referencyjny będzie niższy od kursu wykonania opcji – następuje **realizacja praw klienta z tytułu zawartej transakcji opcji walutowej, chyba że klient zdecyduje, aby nie realizować opcji,**
- **„at-the-money”** – jeżeli w przypadku opcji kupna (CALL), opcji sprzedaży (PUT) w dacie ustalenia praw transakcji opcji walutowej kurs referencyjny będzie równy kursowi wykonania opcji – **realizacja opcji zależy od woli klienta lub kontrahenta,**
- **„out-of-the-money”** – jeżeli w przypadku opcji kupna (CALL) w dacie ustalenia praw transakcji opcji walutowej kurs referencyjny będzie niższy od kursu wykonania opcji lub w przypadku opcji sprzedaży (PUT) w dacie ustalenia praw transakcji opcji walutowej kurs referencyjny będzie wyższy od kursu wykonania opcji – **opcja wygasa automatycznie bez realizacji.**

Sposób rozliczenia transakcji:

- **rzeczywisty** – kupno / sprzedaż przez instytucję finansową waluty bazowej za walutę kwotowaną w dacie waluty (z przekazaniem kwot walut w dacie waluty) po kursie ustalonym w momencie zawarcia transakcji,
- **nierzeczywisty** – rozliczenie wyniku z samych różnic kursowych pomiędzy kursem ustalonym w momencie zawarcia transakcji a kursem referencyjnym.

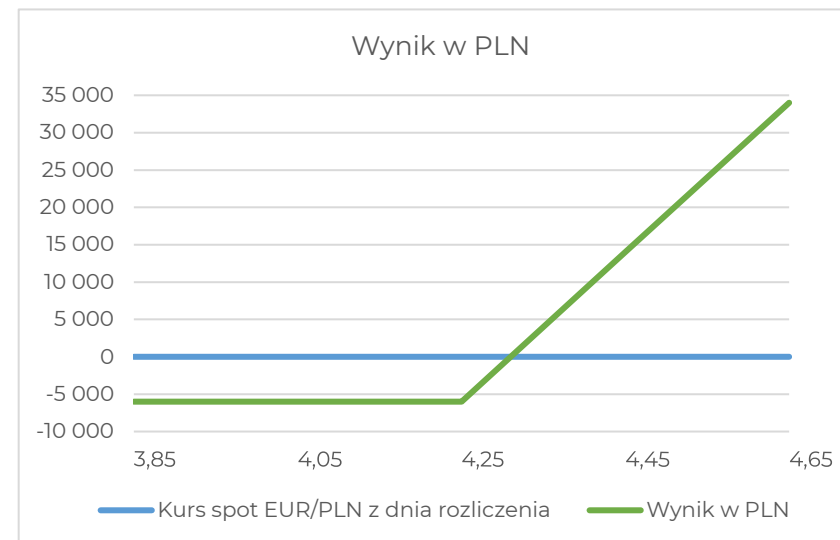
Opcja walutowa – przykładowa transakcja zakupu opcji CALL *

Założenia:

Nabywca opcji walutowej CALL kupuje prawo (a nie obowiązek) do nabycia EUR za PLN w określonym terminie w przyszłości po kursie 4,2500, płacąc ustaloną w dniu zakupu opcji, premię.

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- Poniżej kursu 4,2500 klient kupuje EUR na rynku po aktualnym kursie.
- Powyżej kursu 4,2500 klient korzysta z praw z opcji walutowej – kupuje EUR po 4,2500.

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Koszt premii (PLN)	Kwota w walucie (EUR)	Kwota bez zastosowania zabezpieczenia (PLN)	Kurs wykonywania opcji (strike)	Kwota w PLN z zastosowaniem zabezpieczenia (bez premii)	Kwota w PLN z zastosowaniem zabezpieczenia (z premią)	Wynik (z premią) w PLN	Wynik (z premią) (%)
(1)	(2)	(3)	(4)=(1)*(3)	(5)	(6)	(7)=(6)+(2)	(8)=(4)-(7)	(9)=(8)/(7)
3,8500	6 000	100 000	385 000	4,2500	385 000	391 000	-6 000	-1,53%
4,0500	6 000	100 000	405 000	4,2500	405 000	411 000	-6 000	-1,46%
4,2500	6 000	100 000	425 000	4,2500	425 000	431 000	-6 000	-1,39%
4,4500	6 000	100 000	445 000	4,2500	425 000	431 000	14 000	3,25%
4,6500	6 000	100 000	465 000	4,2500	425 000	431 000	34 000	7,89%

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

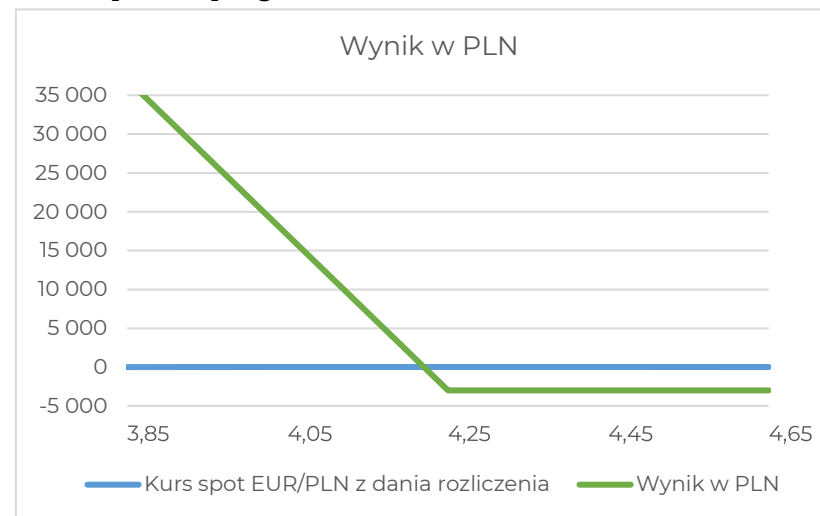
Opcja walutowa – przykładowa transakcja zakupu opcji PUT *

Założenia:

Nabywca opcji walutowej PUT kupuje prawo (a nie obowiązek) do sprzedaży EUR za PLN w określonym terminie w przyszłości po kursie 4,2500, płacąc ustaloną w dniu zakupu opcji, premię.

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- Powyżej kursu 4,2500 klient sprzedaje EUR na rynku po aktualnym kursie.
- Poniżej kursu 4,2500 klient korzysta z praw z opcji walutowej – sprzedaje EUR po 4,2500.

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Koszt premii (PLN)	Kwota w walucie (EUR)	Kwota bez zastosowania zabezpieczenia (PLN)	Kurs wykonania opcji (strike)	Kwota w PLN z zastosowaniem zabezpieczenia (bez premii)	Kwota w PLN z zastosowaniem zabezpieczenia (z premią)	Wynik (z premią) w PLN	Wynik (z premią) (%)
(1)	(2)	(3)	(4)=(1)*(3)	(5)	(6)	(7)=(6)-(2)	(8)=(7)-(4)	(9)=(8)/(7)
3,8500	3 000	100 000	385 000	4,2500	425 000	422 000	37 000	8,77%
4,0500	3 000	100 000	405 000	4,2500	425 000	422 000	17 000	4,03%
4,2500	3 000	100 000	425 000	4,2500	425 000	422 000	-3 000	-0,71%
4,4500	3 000	100 000	445 000	4,2500	445 000	442 000	-3 000	-0,68%
4,6500	3 000	100 000	465 000	4,2500	465 000	462 000	-3 000	-0,65%

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

Ryzyka powiązane z opcją walutową

- Ryzyko walutowe powiązane z transakcją opcji walutowej wynika z możliwości niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty będącej przedmiotem opcji.
- W przypadku kupna opcji CALL ryzyko walutowe powoduje, że klient narażony jest na ryzyko utraty zapłaconej premii - jeżeli w dacie ustalenia praw opcji kurs spot danej waluty kształtuje się **poniżej** kursu wykonania opcji, klient nie realizuje opcji ponosząc stratę równą zapłaconej premii.
- W przypadku kupna opcji PUT ryzyko walutowe powoduje, że klient narażony jest na ryzyko utraty zapłaconej premii - jeżeli w dacie ustalenia praw opcji kurs spot danej waluty kształtuje się **powyżej** kursu wykonania opcji, klient nie realizuje opcji ponosząc stratę równą zapłaconej premii.
- W przypadku gdy kurs spot danej waluty jest równy kursowi wykonania opcji, klient decyduje, czy chce zrealizować opcję czy nie.

Korzyści wynikające z zakupu opcji walutowej

- Możliwość zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym związanym z prowadzoną działalnością,
- Możliwość przedterminowej odsprzedaży opcji,
- Z góry znany maksymalny koszt zabezpieczenia kursu walutowego w momencie zawierania transakcji, który stanowi równowartość iloczynu kosztu nabycia opcji (premii opcyjnej) i nominału zawartej transakcji,
- Znany maksymalny koszt zakupu wskazanej kwoty waluty w określonym czasie z wykorzystaniem zabezpieczenia kursu walutowego w momencie zawierania transakcji (importer), z jednoczesną możliwością partycypacji w korzystnych zmianach rynkowych (gdy kurs waluty obcej traci na wartości),

- Znany minimalny przychód ze sprzedaży wskazanej kwoty waluty w określonym czasie z wykorzystaniem zabezpieczenia kursu walutowego w momencie zawierania transakcji (eksporter), z jednoczesną możliwością partycypacji w korzystnych zmianach rynkowych (gdy kurs waluty obcej zyskuje na wartości).

Możliwość wcześniejszego rozliczenia opcji walutowej

- Data rozliczenia opcji walutowej ustalana jest pomiędzy klientem i instytucją finansową w momencie jej zawarcia.
- Klient ma prawo, za zgodą instytucji finansowej, częściowo lub całkowicie rozliczyć (zamknąć) transakcję przed ustalonym terminem poprzez zawarcie opcji na tę samą datę rozliczenia o przeciwnych warunkach do transakcji pierwotnej.
- Koszty związane z zawarciem transakcji zamykających opcję są równe marży wbudowanej w cenę transakcji oraz premii opcyjnej płaconej wystawcy opcji.
- Instytucja finansowa zwyczajowo nie pobiera od klienta dodatkowych opłat za częściowe lub całkowite rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem (poza klasycznym spreadem na transakcji).

Struktura opcji walutowych

Korytarz walutowy (Risk Reversal)

Korytarz walutowy (Risk Reversal) – informacje podstawowe

- **Struktura opcji walutowych Korytarz walutowy (Risk Reversal)** to grupa walutowych transakcji terminowych na wybraną datę lub serię dat rozliczenia w przyszłości, w której instytucja finansowa oraz klient określają kwotę(-y) walut oraz kurs(y), po jakich będą wtedy wymieniać określoną parę walut w takich transakcjach.
- W danej dacie rozliczenia jest to jednostronne prawo, a po drugiej stronie – obowiązek, do wykonania transakcji w oparciu o wcześniej uzgodnione warunki.
- Transakcja Korytarz walutowy (Risk Reversal) jest transakcją zobowiązującą do wymiany walut w przyszłości po uzgodnionym wcześniej kursie (w razie zaistnienia określonych warunków), gdzie profil rozkładu ryzyka, możliwości wygenerowania straty lub zysku są zbliżone w strukturze opcji walutowych Korytarz walutowy (Risk Reversal), jak w transakcji FX forward.
- W porównaniu z FX forward struktura opcji walutowych Korytarz walutowy (Risk Reversal) daje więcej wariantów rozliczania zabezpieczenia (warunkowane przedziałami kursu spot w chwili wygasania transakcji).

Sposób rozliczenia transakcji:

- **rzeczywisty** – kupno / sprzedaż przez instytucję finansową waluty bazowej za walutę kwotowaną w dacie waluty (z przekazaniem kwot walut w dacie waluty) po kursie ustalonym w momencie zawarcia transakcji
- **nierzeczywisty** – rozliczenie wyniku z samych różnic kursowych pomiędzy kursem ustalonym w momencie zawarcia transakcji a kursem referencyjnym

Korytarz walutowy (Risk Reversal) – przykładowa transakcja kupna waluty *

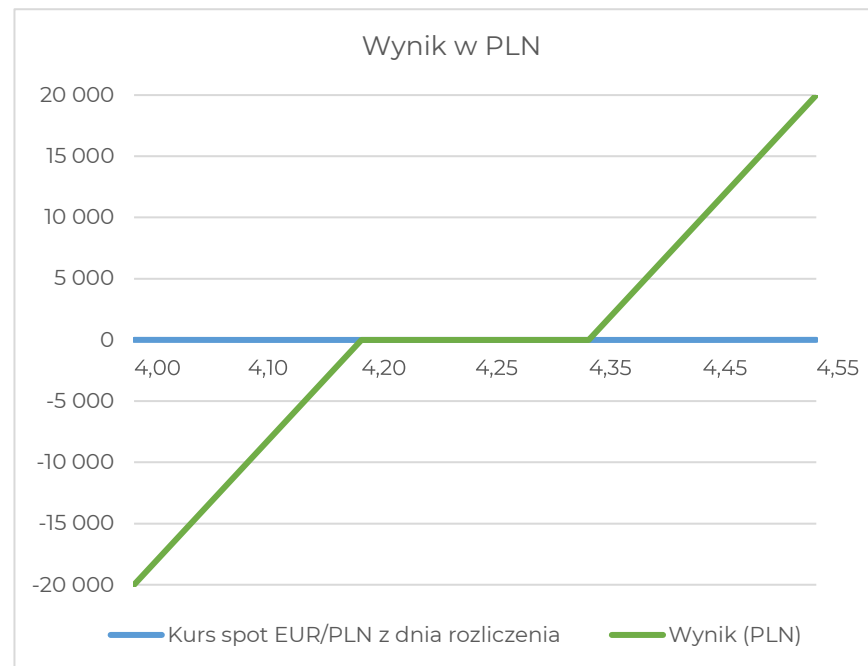
Założenia:

Przez zakup Korytarza walutowego rozumie się:

- Kupno opcji CALL z kursem wykonania $K1 = 4,35$ (nabywca korytarza płaci premię X), nominal transakcji 100 tysięcy EUR
- Sprzedaż opcji PUT z kursem wykonania $K2 = 4,20$ (nabywca korytarza otrzymuje premię Y), nominal transakcji 100 tysięcy EUR
- Iż, struktura ma charakter zerokosztowy, co oznacza że wartości premii $X=Y$ (transakcja neutralna kasowo w dniu otwarcia)

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- Poniżej kursu EUR/PLN 4,20 => nabywca transakcji ponosi stratę
- W przedziale kursu EUR/PLN 4,20 - 4,35 => transakcja wygasa bez zobowiązań (brak skutku finansowego)
- Powyżej kursu EUR/PLN 4,35 => nabywca transakcji realizuje zysk

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Kwota w walucie (EUR)	Kwota bez zastosowa- nia zabezpieczenia (PLN)	Kurs wykona- nia opcji CALL (strike)	Kurs wykonania opcji PUT (strike)	Kwota z zastosowaniem zabezpieczenia (PLN)	Wynik (PLN)	Wynik (%)
(1)	(2)	(3)=(1)*(2)	(4)	(5)	(6)	(7)=(3)-(6)	(8)=(7)/(6)
4,0000	100 000	400 000	4,3500	4,2000	420 000	-20 000	-4,76%
4,1000	100 000	410 000	4,3500	4,2000	420 000	-10 000	-2,38%
4,2000	100 000	420 000	4,3500	4,2000	420 000	0	0,00%
4,2500	100 000	425 000	4,3500	4,2000	425 000	0	0,00%
4,3500	100 000	435 000	4,3500	4,2000	435 000	0	0,00%
4,4500	100 000	445 000	4,3500	4,2000	435 000	10 000	2,30%
4,5500	100 000	455 000	4,3500	4,2000	435 000	20 000	4,60%

*** prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

Korytarz walutowy (Risk Reversal) – przykładowa transakcja sprzedaży waluty *

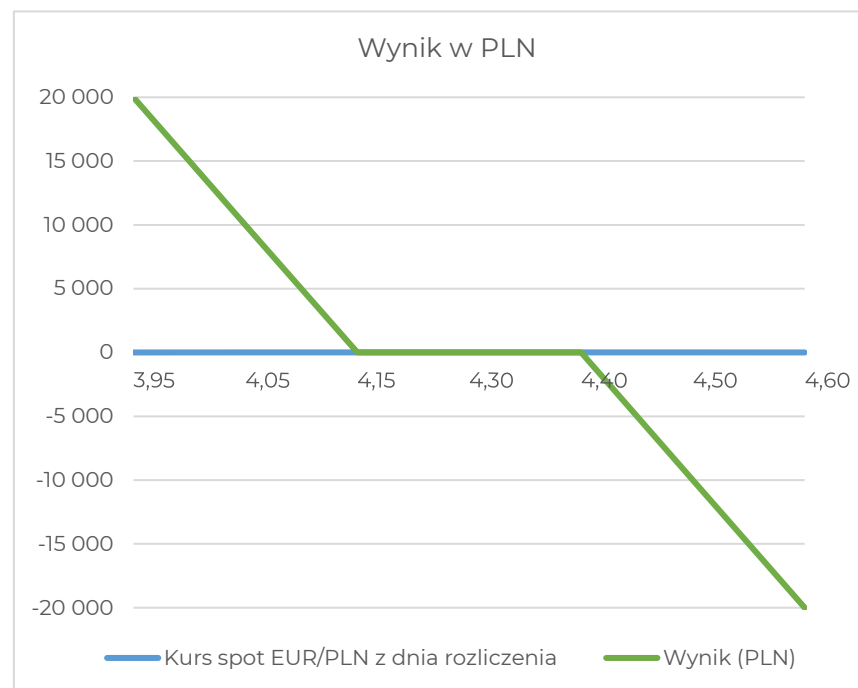
Założenia:

Przez sprzedaż Korytarza walutowego rozumie się:

- Kupno opcji PUT z kursem wykonania $K1 = 4,15$ (sprzedający korytarz płaci premię X), nominal transakcji 100 tysięcy EUR
- Sprzedaż (wystawienie) opcji CALL z kursem wykonania $K2 = 4,40$ (sprzedający korytarz) otrzymuje premię Y), nominal transakcji 100 tysięcy EUR
- Iż, struktura ma charakter zerokosztowy, co oznacza że wartości premii $X=Y$ (transakcja neutralna kasowo w dniu otwarcia)

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- Powyżej kursu EUR/PLN 4,40 => nabywca transakcji ponosi stratę
- W przedziale kursu EUR/PLN 4,1500 - 4.40 => transakcja wygasa bez zobowiązań (brak skutku finansowego)
- Poniżej kursu rynkowego EUR/PLN 4.15 => nabywca realizuje zysk

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Kwota w walucie (EUR)	Kwota bez zastosowania zabezpieczenia (PLN)	Kurs wykonania opcji PUT (strike)	Kurs wykonania opcji CALL (strike)	Kwota z zastosowaniem zabezpieczenia (PLN)	Wynik (PLN)	Wynik (%)
(1)	(2)	(3)=(1)*(2)	(4)	(5)	(6)	(7)=(6)-(3)	(8)=(7)/(6)
3,9500	100 000	395 000	4,1500	4,4000	415 000	20 000	4,82%
4,0500	100 000	405 000	4,1500	4,4000	415 000	10 000	2,41%
4,1500	100 000	415 000	4,1500	4,4000	415 000	0	0,00%
4,3000	100 000	430 000	4,1500	4,4000	430 000	0	0,00%
4,4000	100 000	440 000	4,1500	4,4000	440 000	0	0,00%
4,5000	100 000	450 000	4,1500	4,4000	440 000	-10 000	-2,27%
4,6000	100 000	460 000	4,1500	4,4000	440 000	-20 000	-4,55%

*** prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

Ryzyka dotyczące struktury opcji Korytarz walutowy (Risk Reversal)

- Ryzyko walutowe związane ze strukturą opcji walutowych Korytarz walutowy (Risk Reversal) wynika z możliwości niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty, która jest przedmiotem transakcji opcji walutowych.
- W przypadku **kupna struktury opcji walutowych Korytarz walutowy** (Risk Reversal) - (long Risk Reversal – złożenie long CALL i short PUT) klient narażony jest na ryzyko walutowe – ryzyko niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty, która jest przedmiotem transakcji opcji walutowych. W przypadku gdy w dacie rozliczenia transakcji opcji walutowych kurs spot danej waluty kształtuje się poniżej kursu wykonania opcji short PUT (sprzedana opcja PUT), klient realizuje stratę wynikającą z różnicy pomiędzy kursem spot i kursem wykonania opcji short PUT pomniejszoną o premię otrzymaną z tytułu opcji short PUT i powiększoną o premię zapłaconą z tytułu opcji long CALL (kupiona opcja CALL).
- W przypadku **sprzedaży struktury opcji walutowych Korytarz walutowy** (Risk Reversal) - (short Risk Reversal – złożenie long PUT i short CALL) klient narażony jest na ryzyko walutowe – ryzyko niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty, która jest przedmiotem transakcji opcji walutowych. W przypadku gdy w dacie rozliczenia transakcji opcji walutowych kurs spot danej waluty kształtuje się powyżej kursu wykonania opcji short CALL (sprzedana opcja CALL), klient realizuje stratę wynikającą z różnicy pomiędzy kursem wykonania opcji short CALL i kursem spot pomniejszoną o premię otrzymaną z tytułu opcji short CALL i powiększoną o premię zapłaconą z tytułu opcji long PUT (kupiona opcja PUT).

Korzyści związane ze strukturą opcji Korytarz walutowy (Risk Reversal)

- Możliwość zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym związanym z prowadzoną działalnością,
- Możliwość przedterminowej odsprzedaży opcji,
- Znany koszt zabezpieczenia kursu walutowego w momencie zawierania transakcji,
- Elastyczność w doborze kursów realizacji.

Możliwość wcześniejszego rozliczenia struktury opcji Korytarz walutowy (Risk Reversal)

- Data rozliczenia struktury opcji walutowych Korytarz walutowy (Risk Reversal) jest ustalana pomiędzy klientem i instytucją finansową w momencie jej zawarcia.
- Klient ma prawo, za zgodą instytucji finansowej, częściowo lub całkowicie rozliczyć (zamknąć) transakcję przed ustalonym terminem poprzez zawarcie struktury opcyjnej na tę samą datę rozliczenia o przeciwstawnych warunkach do transakcji pierwotnej.
- Koszty związane z zawarciem transakcji zamykających strukturę opcyjną są zwykle relatywnie wysokie w porównaniu do kosztów ich otwierania, co odzwierciedlają marże wbudowane w cenę transakcji.
- Instytucja finansowa co do zasady nie pobiera od klienta dodatkowych opłat za częściowe lub całkowite rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem.

Struktura opcji walutowych Partycypator (Participating Forward)

Struktura opcji Partycypator (Participating Forward) – informacje podstawowe

- **Struktura opcji walutowych Partycypator (Participating Forward)** – to grupa walutowych transakcji terminowych na wybraną datę lub serię dat rozliczenia w przyszłości, gdzie instytucja finansowa oraz klient określają kwotę(-y) walut oraz kurs(y), po jakich będą wtedy wymieniać określoną parę walut w takich transakcjach.
- W danej dacie rozliczenia jest to jednostronne prawo, a po drugiej stronie – obowiązek, do wykonania transakcji w oparciu o wcześniej uzgodnione warunki.
- Transakcja Partycypator (Participating Forward) – jest transakcją bezw warunkowo zobowiązującą do wymiany walut w przyszłości po uzgodnionym wcześniej kursie, gdzie profil rozkładu ryzyka, możliwości wygenerowania straty lub zysku są zbliżone w strukturze Partycypator (Participating Forward) – jak w transakcji FX forward.
- W porównaniu do FX forward, struktura opcji walutowych Partycypator (Participating Forward) – daje więcej wariantów rozliczania zabezpieczenia (warunkowane przedziałami kursu spot w chwili wygasania transakcji).

Partycypator (Participating Forward) – sposób rozliczenia transakcji

- **rzeczywisty** – kupno / sprzedaż przez instytucję finansową waluty bazowej za walutę kwotowaną w dacie waluty (z przekazaniem kwot walut w dacie waluty) po kursie ustalonym w momencie zawarcia transakcji
- **nierzeczywisty** – rozliczenie wyniku z samych różnic kursowych pomiędzy kursem ustalonym w momencie zawarcia transakcji a kursem referencyjnym

Partycypator (Participating Forward) – przykładowa transakcja kupna waluty *

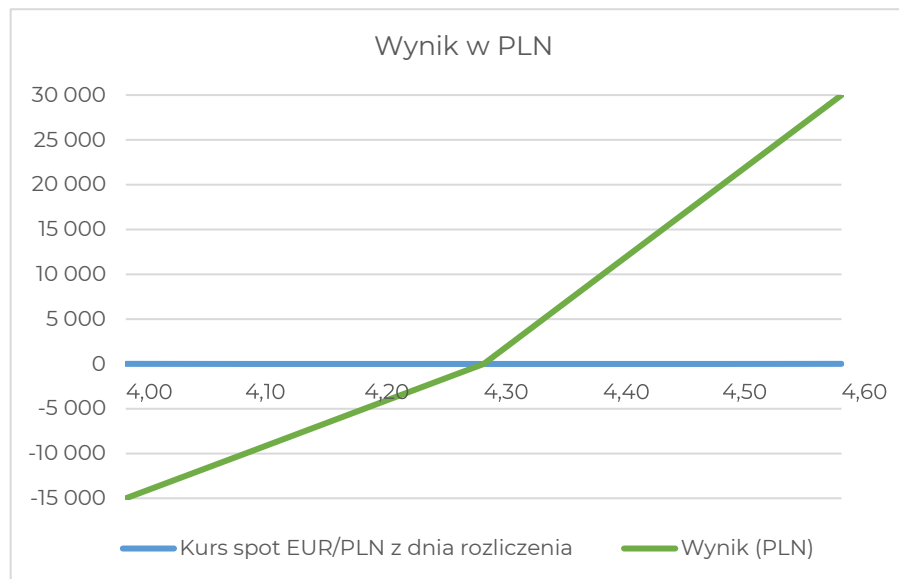
Założenia:

Przez nabywcę Partycypatora (Participating Forward) rozumie się:

- Kupującego opcję CALL z kursem wykonania $K = 4,3500$ (klient płaci premię X), nominal transakcji 100 tysięcy EUR
- Sprzedającego (wystawiającego) opcję PUT z kursem wykonania $K = 4,3500$ (klient otrzymuje premię Y), nominal transakcji 50 tysięcy EUR
- Struktura ma charakter zerokosztowy, co oznacza że wartości premii $X=Y$ (transakcja neutralna kasowo w dniu otwarcia)
- Nominał sprzedanej (wystawionej) opcji PUT stanowi 50% równowartości nabytej opcji CALL

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- Poniżej kursu rynkowego EUR/PLN $< 4,3500 \Rightarrow$ nabywca transakcji realizuje stratę na nominale 50 tysięcy EUR
- Powyżej kursu rynkowego EUR/PLN $> 4,3500 \Rightarrow$ nabywca transakcji realizuje zysk na nominale 100 tysięcy EUR (tabela poniżej)

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Kwota w walucie opcja CALL (EUR)	Kwota w walucie opcja PUT (EUR)	Kwota bez zastosowania zabezpieczenia (PLN)	Kurs wykonania opcji CALL (strike)	Kurs wykonania opcji PUT (strike)	Kwota z zastosowaniem zabezpieczenia (PLN)	Wynik (PLN)	Wynik (PLN)
(1)	(2)	(3)	(4)=(1)*(2)	(5)	(6)	(7)	(8)=(6)-(3)	(9)=(8)/(7)
3,8000	100 000	50 000	380 000	4,3000	4,3000	405 000	-50 000	-12,35%
4,0000	100 000	50 000	400 000	4,3000	4,3000	415 000	-30 000	-7,23%
4,2000	100 000	50 000	420 000	4,3000	4,3000	425 000	-10 000	-2,35%
4,3000	100 000	50 000	430 000	4,3000	4,3000	430 000	0	0,00%
4,4000	100 000	50 000	440 000	4,3000	4,3000	435 000	5 000	1,15%
4,6000	100 000	50 000	460 000	4,3000	4,3000	445 000	15 000	3,37%
4,8000	100 000	50 000	480 000	4,3000	4,3000	455 000	25 000	5,49%

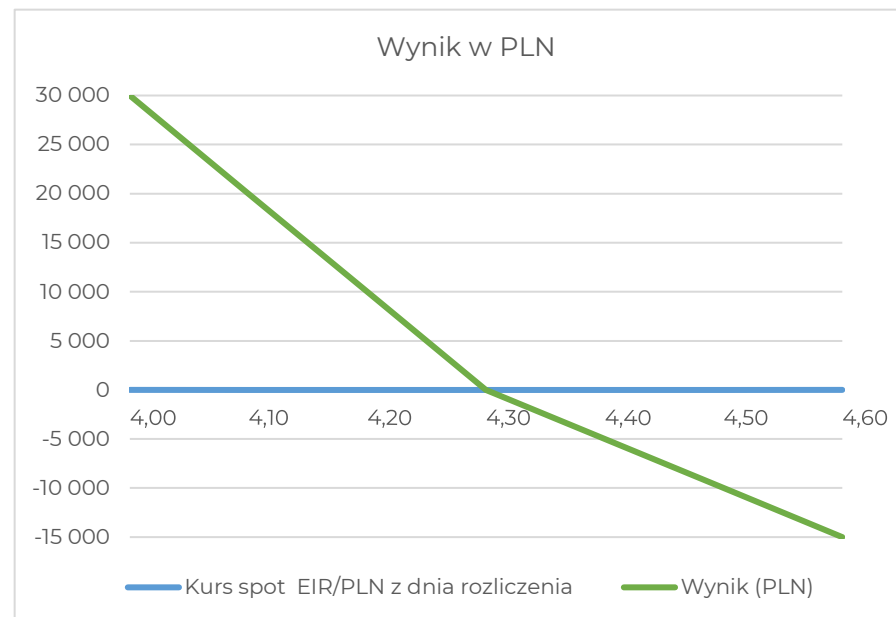
* prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników

Partycypator (Participating Forward) – przykładowa transakcja sprzedaży waluty *

Założenia:

Przez sprzedawcę Partycypatora (Participating Forward) rozumie się stronę:

- Nabywającego opcję PUT z kursem wykonania $K = 4,3500$ (klient płaci premię X), nominal transakcji 100 tysięcy EUR
- Sprzedającego (wystawiającego) opcję CALL z kursem wykonania $K = 4,3500$ (klient otrzymuje premię Y), nominal transakcji 50 tysięcy EUR
- Struktura ma charakter zerokosztowy, co oznacza że wartości premii $X=Y$ (transakcja neutralna kasowo w dniu otwarcia)
- Nominał sprzedanej (wystawionej) opcji CALL stanowi 50% równowartości nabytej opcji PUT

Profil wypłaty w dacie realizacji transakcji

- Poniżej kursu rynkowego EUR/PLN $< 4,3500 \Rightarrow$ sprzedawca Partycypatora realizuje zysk na nominale 100 tysięcy EUR
- Powyżej kursu rynkowego EUR/PLN $> 4,3500 \Rightarrow$ sprzedawca Partycypatora realizuje stratę na nominale 50 tysięcy EUR (tabela poniżej)

Kurs spot EUR/PLN z dnia rozliczenia	Kwota w walucie opcja PUT (EUR)	Kwota w wa- lucie opcja CALL (EUR)	Kwota bez za- stosowania za- bezpieczenia (PLN)	Kurs wyko- nania opcji PUT	Kurs wyko- nania opcji CALL	Kwota z zasto- sowaniem za- bezpieczenia (PLN)	Wynik (PLN)	Wynik (%)
(1)	(2)	(3)	(4)=(1)*(2)	(5)	(6)	(7)	(8)=(7)-(4)	(9)=(8)/(7)
4,0000	100 000	50 000	400 000	4,3000	4,3000	415 000	50 000	12,05%
4,1000	100 000	50 000	410 000	4,3000	4,3000	420 000	30 000	7,14%
4,2000	100 000	50 000	420 000	4,3000	4,3000	425 000	10 000	2,35%
4,3000	100 000	50 000	430 000	4,3000	4,3000	430 000	0	0,00%
4,4000	100 000	50 000	440 000	4,3000	4,3000	435 000	-5 000	-1,15%
4,5000	100 000	50 000	450 000	4,3000	4,3000	440 000	-15 000	-3,41%
4,6000	100 000	50 000	460 000	4,3000	4,3000	445 000	-25 000	-5,62%

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

Ryzyka wynikające ze struktury opcji Partycypator (Participating Forward)

- Ryzyko walutowe związane ze strukturą opcji walutowych Partycypator (Participating Forward) wynika z możliwości niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty, która jest przedmiotem transakcji opcji walutowych.
- W przypadku kupna struktury opcji walutowych Partycypator (Participating Forward) klient narażony jest na ryzyko walutowe – ryzyko niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty, która jest przedmiotem transakcji opcji walutowych. W przypadku gdy w dacie rozliczenia transakcji opcji walutowych kurs spot danej waluty kształtuje się poniżej kursu wykonania opcji short PUT (sprzedana opcja PUT), klient realizuje stratę wynikającą z różnicy pomiędzy kursem spot i kursem wykonania opcji short PUT pomniejszoną o premię otrzymaną z tytułu opcji short PUT i powiększoną o premię zapłaconą z tytułu opcji long CALL (kupiona opcja CALL).
- W przypadku sprzedaży struktury opcji walutowych Partycypator (Participating Forward) klient narażony jest na ryzyko walutowe – ryzyko niekorzystnego kształtowania się w przyszłości kursu walutowego dla waluty, która jest przedmiotem transakcji opcji walutowych. W przypadku gdy w dacie rozliczenia transakcji opcji walutowych kurs spot danej waluty kształtuje się powyżej kursu wykonania opcji short CALL (sprzedana opcja CALL), klient realizuje stratę wynikającą z różnicy pomiędzy kursem wykonania opcji short CALL i kursem spot pomniejszoną o premię otrzymaną z tytułu opcji short CALL i powiększoną o premię zapłaconą z tytułu opcji long PUT (kupiona opcja PUT).

Korzyści związane ze strukturą opcji Partycypator (Participating Forward)

- Możliwość zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym związanym z prowadzoną działalnością,
- Możliwość przedterminowej odsprzedaży opcji,
- Znany koszt zabezpieczenia kursu walutowego w momencie zawierania transakcji,
- Elastyczność w doborze kursów realizacji.

Możliwość wcześniejszego rozliczenia struktury opcji Partycypator (Participating Forward)

- Data rozliczenia struktury opcji walutowych Partycypator (Participating Forward) jest ustalana pomiędzy klientem i instytucją finansową w momencie jej zawarcia.
- Klient ma prawo, za zgodą instytucji finansowej, częściowo lub całkowicie rozliczyć (zamknąć) transakcję przed ustalonym terminem poprzez zawarcie struktury opcyjnej na tę samą datę rozliczenia o przeciwnych warunkach do transakcji pierwotnej.
- Koszty związane z zawarciem transakcji zamykających strukturę opcyjną są równe marży wbudowanej w cenę transakcji.
- Instytucja finansowa co do zasady nie pobiera od klienta dodatkowych opłat za częściowe lub całkowite rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem.

Transakcja IRS (swap na stopę procentową)

Transakcja IRS (swap na stopę procentową - Interest Rate Swap) – informacje podstawowe

IRS to transakcja zamiany stopy procentowej. Jedna strona płaci odsetki wg stopy stałej i otrzymuje wg stopy zmiennej (np. WIBOR/WRR), lub odwrotnie, od uzgodnionego nominału. Wariant EARS umożliwia powiązanie/stopniową amortyzację nominału (np. zgodnie z harmonogramem kredytu), dzięki czemu rozliczenia lepiej odzwierciedlają profil zobowiązań klienta.

Zastosowanie transakcji i grupy docelowe

- Zabezpieczenie ekspozycji na ryzyko stopy procentowej (w 100% przed jej wzrostem lub przy płatności zmiennej przed jej spadkiem)
- Dopasowanie przepływów odsetkowych do harmonogramu długu (amortyzacja).
- Klient korporacyjny/institutionalny z istotnymi przepływami odsetkowymi.
- Horyzont zabezpieczenia: średni – długi (od 1 roku do 10 lat).
- Wymagana wiedza i doświadczenie w zawieraniu instrumentów pochodnych.

Sposób działania (schemat uproszczony)

- Strona A: płaci S (stopę stałą), otrzymuje Z (stopę zmienną) – zabezpieczenie przed wzrostem stóp procentowych.
- Strona B: płaci Z (stopę zmienną), otrzymuje S (stopę stałą) – zabezpieczenie przed spadkiem stóp procentowych.

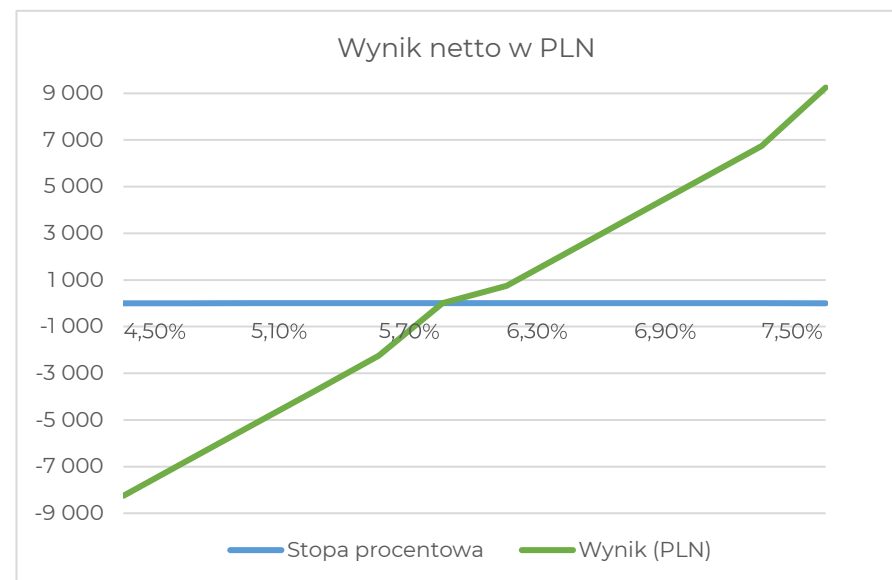
Transakcja IRS – przykładowa transakcja zamiany stałej stopy procentowej na zmienną stopę procentową *

Założenia:

Kupujący transakcję IRS kupuje zmienną stopę procentową Z równą 3M WIBOR + marża instytucji finansowej i sprzedaje stałą stopę procentową na poziomie 6,15% w tej samej walucie. Nominał transakcji 2 miliony PLN, a całkowity okres zabezpieczenia podzielony został na 12 okresów.

Profil wypłaty w dacie rozliczenia płatności z transakcji

- W dacie rozliczenia płatności z transakcji IRS kupujący transakcję IRS realizuje zysk, jeśli stopa bazowa powiększona o marżę instytucji finansowej jest wyższa od stałej stopy procentowej transakcji.
- W dacie rozliczenia płatności z transakcji IRS kupujący transakcję IRS realizuje stratę, jeśli stopa bazowa powiększona o marżę instytucji finansowej jest niższa od stałej stopy procentowej transakcji.

Okres odsetkowy transakcji IRS	Nominał (PLN)	Stopa referencyjna płacona przez instytucję finansową (zmienna - Z)	Stopa referencyjna płacona przez klienta (stała - S)	Odsetki otrzymywane przez klienta w okresie odsetkowym (PLN)	Odsetki płacone przez klienta w okresie odsetkowym (PLN)	Kwota rozliczenia w okresie odsetkowym (PLN)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	2 000 000	4,50%	6,15%	22 500	30 750	-8 250
2	2 000 000	4,80%	6,15%	24 000	30 750	-6 750
3	2 000 000	5,10%	6,15%	25 500	30 750	-5 250
4	2 000 000	5,40%	6,15%	27 000	30 750	-3 750
5	2 000 000	5,70%	6,15%	28 500	30 750	-2 250
6	2 000 000	6,15%	6,15%	30 750	30 750	0
7	2 000 000	6,30%	6,15%	31 500	30 750	750
8	2 000 000	6,60%	6,15%	33 000	30 750	2 250
9	2 000 000	6,90%	6,15%	34 500	30 750	3 750
10	2 000 000	7,20%	6,15%	36 000	30 750	5 250
11	2 000 000	7,50%	6,15%	37 500	30 750	6 750
12	2 000 000	8,00%	6,15%	40 000	30 750	9 250

* **prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

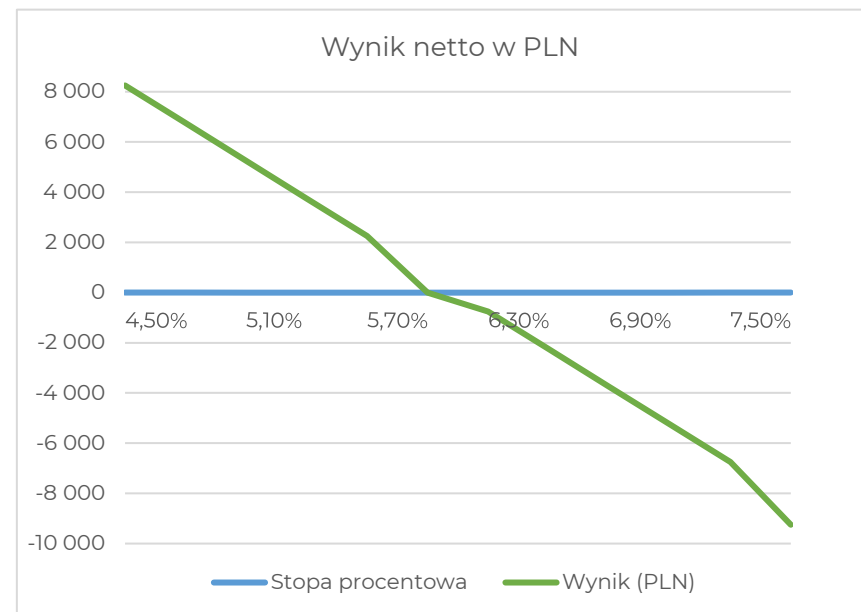
Transakcja IRS – przykładowa transakcja zamiany zmiennej stopy procentowej na stałą stopę procentową *

Założenia:

Sprzedający transakcję IRS kupuje stałą stopę procentową S na poziomie 6,15% i sprzedaje zmienną stopę procentową równą 3M WIBOR + marża instytucji finansowej w tej samej walucie. Nominał transakcji 2 miliony PLN, a całkowity okres zabezpieczenia podzielony został na 12 okresów.

Profil wypłaty w dacie rozliczenia płatności z transakcji

- W dacie rozliczenia płatności z transakcji IRS sprzedający transakcję IRS realizuje zysk, jeśli stopa bazowa powiększona o marżę instytucji finansowej jest niższa od stałej stopy procentowej transakcji.
- W dacie rozliczenia płatności z transakcji IRS sprzedający transakcję IRS realizuje stratę, jeśli stopa bazowa powiększona o marżę instytucji finansowej jest wyższa od stałej stopy procentowej transakcji.

Okres odsetkowy transakcji IRS	Nominał (PLN)	Stopa referencyjna płacona przez klienta (zmienna - Z)	Stopa referencyjna płacona przez instytucję finansową (stała - S)	Odsetki płacone przez klienta w okresie odsetkowym (PLN)	Odsetki otrzymywane przez klienta w okresie odsetkowym (PLN)	Kwota rozliczenia w okresie odsetkowym (PLN)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	2 000 000	4,50%	6,15%	22 500	30 750	8 250
2	2 000 000	4,80%	6,15%	24 000	30 750	6 750
3	2 000 000	5,10%	6,15%	25 500	30 750	5 250
4	2 000 000	5,40%	6,15%	27 000	30 750	3 750
5	2 000 000	5,70%	6,15%	28 500	30 750	2 250
6	2 000 000	6,15%	6,15%	30 750	30 750	0
7	2 000 000	6,30%	6,15%	31 500	30 750	-750
8	2 000 000	6,60%	6,15%	33 000	30 750	-2 250
9	2 000 000	6,90%	6,15%	34 500	30 750	-3 750
10	2 000 000	7,20%	6,15%	36 000	30 750	-5 250
11	2 000 000	7,50%	6,15%	37 500	30 750	-6 750
12	2 000 000	8,00%	6,15%	40 000	30 750	-9 250

* prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników

Ryzyka wynikające z transakcji IRS

- **Ryzyko stopy procentowej** związane z transakcją IRS wynika z możliwości niekorzystnego kształtowania się w przyszłości stóp procentowych, w szczególności stopy referencyjnej, na którą została zawarta transakcja IRS.
 - W przypadku transakcji IRS, w której klient otrzymuje stopę zmienną i płaci stałą, ryzyko stopy procentowej wynika z możliwości kształtowania się stopy zmiennej opartej na stopie referencyjnej, na którą została zawarta transakcja IRS w dniach ustalania kwot kompensacyjnych każdego ze strumieni odsetkowych poniżej oprocentowania stałego strumienia odsetkowego. Jeżeli wystąpi taka sytuacja, to strata klienta będzie równa różnicy pomiędzy stopą zmienną z dnia ustalania kwot kompensacyjnych i oprocentowaniem stałego strumienia odsetkowego.
 - W przypadku transakcji IRS, w której klient płaci stopę zmienną i otrzymuje stopę stałą, ryzyko stopy procentowej wynika z możliwości kształtowania się stopy zmiennej opartej o stopę referencyjną, na którą została zawarta transakcja IRS w dniach ustalania kwot kompensacyjnych każdego ze strumieni odsetkowych powyżej oprocentowania stałego strumienia odsetkowego. Jeżeli wystąpi taka sytuacja, to strata klienta wynika z różnicy pomiędzy oprocentowaniem stałego strumienia odsetkowego i stopą zmienną z dnia ustalania kwot kompensacyjnych.
 - W przypadku transakcji IRS (stopa zmienna vs. stopa zmienna) ryzyko stopy procentowej wynika z możliwości nierównoległego przesuwania się w przyszłości krzywej stóp procentowych, w szczególności stóp procentowych odpowiadających stopom referencyjnym, na jakie została zawarta transakcja IRS.
- Klient może ponieść stratę w przypadku niekorzystnego kształtowania się wysokości stopy referencyjnej, o jaką oparte są przepływy płacone przez klienta w stosunku do wysokości stopy referencyjnej, o jaką oparte są przepływy otrzymywane przez klienta, tzn. gdy suma płatności opartych o stopę referencyjną przepływów płaconych jest wyższa niż suma płatności opartych o stopę referencyjną przepływów otrzymywanych.

Korzyści związane z transakcją IRS

- Zabezpieczenie przed ryzykiem wzrostu stóp procentowych (kredytobiorca, płatnik zmiennej stopy procentowej)
- Stabilizacja kosztu finansowania lub przychodów odsetkowych.
- Elastyczne dopasowanie nominału do amortyzacji długu.
- Transakcje rozliczane są w formie nierzeczywistej, tj. w formie różnicy pomiędzy stawką IRS a wysokością odpowiedniej uzgodnionej stawki referencyjnej (np. WIBOR*, EURIBOR* itp.),
- Możliwość przedterminowego rozliczenia (zamknięcia) całości bądź części transakcji.

Możliwość wcześniejszego rozliczenia transakcji IRS

- Data rozliczenia transakcji IRS jest ustalana pomiędzy klientem i instytucją finansową w momencie jej zawarcia.
- Klient ma prawo, za zgodą instytucji finansowej, częściowo lub całkowicie rozliczyć (zamknąć) transakcję przed ustalonym terminem.
- Wcześniejsze zamknięcie transakcji oznacza rozliczenie kwoty zamknięcia transakcji uzgodnionej pomiędzy klientem i instytucją finansową w ustalonym dniu zamknięcia transakcji, na podstawie bieżących warunków rynkowych
- Koszty związane z zawarciem transakcji zamykających strukturę opcyjną są równe marży wbudowanej w cenę transakcji.
- Instytucja finansowa co do zasady nie pobiera od klienta dodatkowych opłat za częściowe lub całkowite rozliczenie transakcji przed ustalonym terminem.

Transakcja opcyjna na stopę procentową (CAP/FLOOR)

Opcja na stopę procentową CAP – informacje podstawowe

Opcja CAP to instrument pochodny typu „ubezpieczenie od wzrostu stóp procentowych”. Nabywca płaci premię opcyjną, aby zabezpieczyć się przed wzrostem stopy referencyjnej (np. WIBOR 3M, EURIBOR 3M) powyżej ustalonego poziomu (strike). Jeżeli w danym okresie rozliczeniowym stopa rynkowa przekroczy strike (poziom wykonania), nabywca otrzymuje od sprzedawcy CAP wypłatę równą różnicy [Stopa rynkowa – Strike] × Nominał × Liczba dni / 360. W przeciwnym wypadku wypłata = 0.

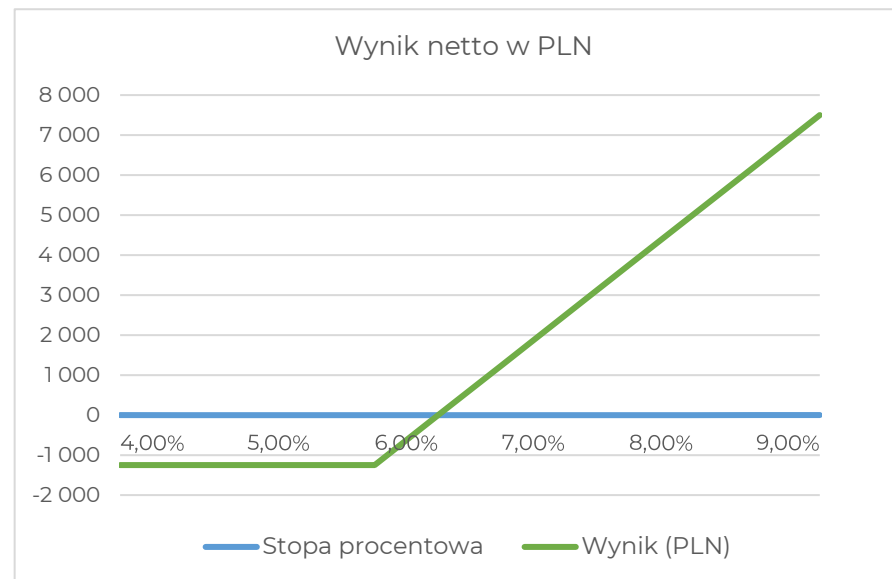
Zastosowanie transakcji i grupy docelowe

- Ograniczenie ryzyka wzrostu kosztów odsetkowych ponad określony pułap.
- Stabilizacja budżetu odsetkowego przy jednoczesnym zachowaniu korzyści z niskich stóp.
- Podmioty z zadłużeniem o zmiennym oprocentowaniu (kredyty, emisje obligacji).
- Horyzont zabezpieczenia: średni – długi (od 1 roku do 10 lat).

Opcja na stopę procentową – przykładowa transakcja zakupu opcji CAP *

Założenia:

Kupujący opcję CAP o nominale 1 000 000 PLN i strike'u (kursie wykonania) 6%. Jeśli w kwartale stopa rynkowa wyniesie 8%, nabywca CAP otrzyma $(0,08 - 0,06) \times 1\,000\,000 \times 90/360 = 5\,000$ PLN. Jeśli stopa rynkowa wyniesie 5%, nie ma wypłaty, a nabywca korzysta z niskiego oprocentowania kredytu.

Okres	Nominał opcji CAP (PLN)	Stopa (zmienna)	Strike opcji CAP	Odsetki (zmiennie)	Wypłata z tytułu posiadania opcji CAP (PLN)	Premia opcyjna (PLN)	Kwota rozliczenia opcji w okresie odsetkowym (PLN)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	1 000 000	4,00%	6,00%	10 000	0	1 250	-1 250
2	1 000 000	4,50%	6,00%	11 250	0	1 250	-1 250
3	1 000 000	5,00%	6,00%	12 500	0	1 250	-1 250
4	1 000 000	5,50%	6,00%	13 750	0	1 250	-1 250
5	1 000 000	6,00%	6,00%	15 000	0	1 250	-1 250
6	1 000 000	6,50%	6,00%	16 250	1 250	1 250	0
7	1 000 000	7,00%	6,00%	17 500	2 500	1 250	1 250
8	1 000 000	7,50%	6,00%	18 750	3 750	1 250	2 500
9	1 000 000	8,00%	6,00%	20 000	5 000	1 250	3 750
10	1 000 000	8,50%	6,00%	21 250	6 250	1 250	5 000
11	1 000 000	9,00%	6,00%	22 500	7 500	1 250	6 250
12	1 000 000	9,50%	6,00%	23 750	8 750	1 250	7 500

*** prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

Ryzyka związane z opcją CAP

- Ryzyko stopy procentowej – związane jest ze zmiennością rynkowych stóp procentowych, co może wpływać na stopę zwrotu z inwestycji i wiązać się ze stratą. W przypadku kupna opcji CAP ryzyko stopy procentowej powoduje, że klient narażony jest na ryzyko utraty zapłaconej premii - jeżeli w dacie ustalenia praw opcji stopa referencyjna kształtuje się **poniżej** kursu wykonania opcji, klient nie realizuje opcji ponosząc stratę równą zapłaconej premii.
- Ryzyko niedopasowania, które może się pojawić np. w momencie wcześniejszej spłaty kredytu.

Korzyści wynikające z zakupu opcji CAP

- Ochrona przed nieograniczonym wzrostem stóp.
- Elastyczność – opcję CAP można dostosować do nominału i okresu trwania kredytu.
- Transparentna struktura wypłat.

Opcja na stopę FLOOR – informacje podstawowe

Opcja FLOOR to lustrzane zabezpieczenie wobec opcji CAP – daje gwarancję minimalnego poziomu oprocentowania. Nabywca płaci premię i otrzymuje wypłatę, jeśli stopa referencyjna spadnie poniżej ustalonego strike'u (kursu wykonania opcji). Wypłata = $[\text{Strike} - \text{Stopa rynkowa}] \times \text{Nominał} \times \text{Liczba dni} / 360$, jeśli stopa rynkowa jest mniejsza niż strike, w przeciwnym wypadku = 0.

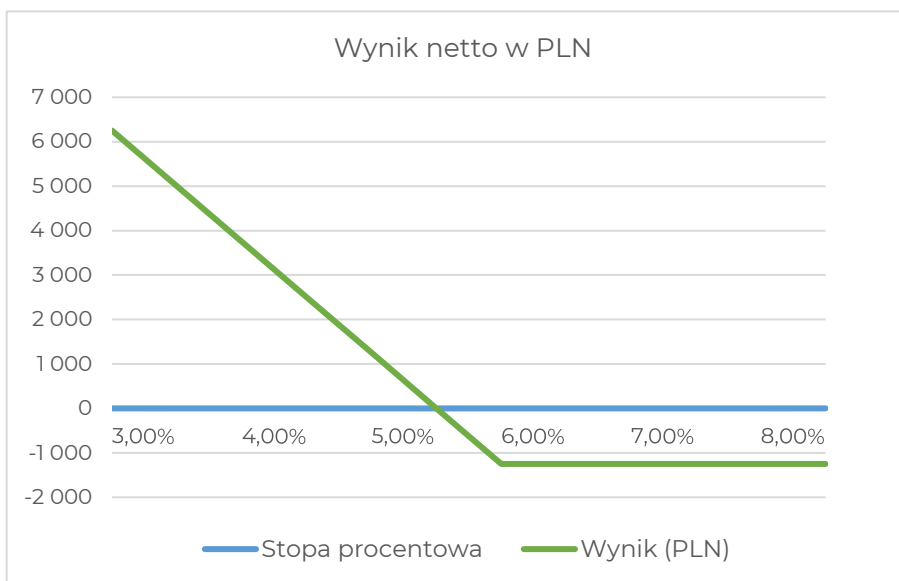
Zastosowanie transakcji i grupy docelowe

- Zabezpieczenie przed spadkiem stopy procentowej poniżej określonego pułapu.
- Stabilizacja przychodów odsetkowych lub minimalnego wyniku finansowego.
- Klient posiadający aktywa oparte o zmienną stopę procentowej (np. kredyty udzielane klientom, obligacje zmiennoprocentowe).
- Horyzont zabezpieczenia: średni – długi (od 1 roku do 10 lat).

Opcja na stopę procentową – przykładowa transakcja zakupu opcji FLOOR *

Założenia:

Kupujący opcję FLOOR o nominale 1 000 000 PLN i strike'u (kursie wykonania) 6% Jeśli w kwartale stopa rynkowa wyniesie 3%, nabywca CAP otrzyma $(0,06 - 0,03) \times 1\,000\,000 \times 90/360 = 7\,500$ PLN. Jeśli stopa rynkowa wyniesie 7%, nie ma wypłaty, a nabywca korzysta z niskiego oprocentowania kredytu.

Okres	Nominał opcji FLOOR (PLN)	Stopa (zmienna)	Strike opcji FLOOR	Odsetki (zmiennie)	Wypłata z tytułu posiadania opcji FLOOR (PLN)	Premia opcyjna (PLN)	Kwota rozliczenia opcji w okresie odsetkowym (PLN)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	1 000 000	3,00%	6,00%	7 500	7 500	1 250	6 250
2	1 000 000	3,50%	6,00%	8 750	6 250	1 250	5 000
3	1 000 000	4,00%	6,00%	10 000	5 000	1 250	3 750
4	1 000 000	4,50%	6,00%	11 250	3 750	1 250	2 500
5	1 000 000	5,00%	6,00%	12 500	2 500	1 250	1 250
6	1 000 000	5,50%	6,00%	13 750	1 250	1 250	0
7	1 000 000	6,00%	6,00%	15 000	0	1 250	-1 250
8	1 000 000	6,50%	6,00%	16 250	0	1 250	-1 250
9	1 000 000	7,00%	6,00%	17 500	0	1 250	-1 250
10	1 000 000	7,50%	6,00%	18 750	0	1 250	-1 250
11	1 000 000	8,00%	6,00%	20 000	0	1 250	-1 250
12	1 000 000	8,50%	6,00%	21 250	0	1 250	-1 250

*** prezentowane dane lub scenariusze nie stanowią pełnego wskaźnika przyszłych wyników**

Ryzyka związane ze stosowaniem opcji FLOOR

- Ryzyko stopy procentowej – związane jest ze zmiennością rynkowych stóp procentowych, co może wpływać na stopę zwrotu z inwestycji i wiązać się ze stratą. W przypadku kupna opcji FLOOR ryzyko stopy procentowej powoduje, że klient narażony jest na ryzyko utraty zapłaconej premii - jeżeli w dacie ustalenia praw opcji stopa referencyjna kształtuje się **powyżej** kursu wykonania opcji, klient nie realizuje opcji ponosząc stratę równą zapłaconej premii.
- Ryzyko niedopasowania, które może się pojawić w sytuacji, gdy parametry transakcji zabezpieczanej nie odpowiadają faktycznej ekspozycji.

Korzyści wynikające z zakupu opcji FLOOR

- Gwarancja minimalnych przepływów odsetkowych (np. dla inwestora posiadającego aktywa zmiennoprocentowe).
- Transparentna i prosta konstrukcja instrumentu.
- Możliwość elastycznego dopasowania parametrów do ekspozycji klienta.